

EL VILANOVI

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

PREUS
Un mes. 75 cèntims.
Número solt. 25 >

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Santa Madrona, 21

Dels treballs publicats en son respon-
sables els seus autors.
No es retornen els originals.

Als nostres subscriptors

A causa de malalties entre els operaris de l'impremta d'aquest periòdic, ja fa bastantes setmanes, portem un retràs i un desordre en la sortida de EL VILANOVI que convé normalitzar a fi de que els nostres subscriptors estiguen ben servits i oportunament informats de tot quant d'interès hi ha en nostra vila.

Esperem prompte poguer normalitzar la marxa d'aquest popular periòdic i donar els nombres suficientment complets d'informació.

A quin efecte, farem un esforç per a publicar-ne un d'extraordinari a mitjans de la setmana entrant per a donar sortida a molt original que tenim i informació extensa que, no per sortir amb una mica de tardança deixarà d'ésser ben interessant.

Llegiu, doncs, el nombre vinent per l'interès que enclouran les seves cròniques.

La Redacció

El xiprer de Sant Salvador

Ventada desenfrenada, d'alé entela els vidres. L'estiu és escombrat per el vent de tardor. Les teules branden; tot trontolla; les fulles emportades per el vent, tenen mil remors, que encongeixen l'esperit. Les platejades oliveres es despentin; els ceps entreguen amb racança els últims pàmpols; els atmetllers es corven gràcilment.

Dalt d'una petita altura hi ha l'Ermita, que té per joiell un xiprer de soca prima i forta, encimbellada amb un plomall de fina i àlgida molsa. Aquest xiprer em té abstret i temorós, doncs la contorsió a que

Primer aniversario del fallecimiento

del señor don

SALVADOR VIVÓ ALEGRET

Viudo de D.ª Carmen Mestres

acaecido en esta villa el día 12 de Enero de 1921, habiendo recibido los Santos Sacramentos

Q. E. P. D.

Sus hijos Antoñita, Salvador y Carmen, hermana, hermanos políticos, sobrinos y primos (presentes y ausentes) y demás parientes, al recordar a sus amigos y conocidos tan irreparable pérdida, les ruegan le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir a las misas que en sufragio de su alma se celebrarán de nueve a once en la capilla del Santísimo de la iglesia parroquial de San Antonio Abad, el próximo martes, día 24 del corriente, por cuya asistencia quedarán agradecidos.

l'obliga el vent, em fa pressentir la seva mort.

El deixo amb certa recança i l'esguardo com s'esguarda lo que no s'ha de reveure amb la vida.

La nit ha passat amb el misteri de remors, el vent crudel i fret n'ha fet de les seves. Ho pressentia. Se'n ha endut el plomall del xiprer de Sant Salvador. ¡M'ha fet tristesa, com si quelcom d'intim hagués perdut! I potser aleshores hi he vist més coses en aquell xiprer colltorçat. I aquest dol del xiprer, m'ha inspirat una forma, per mí, nova, de sentiment, envers aquest arbre decoratiu.

L'arbre poeta, l'arbre bescantat, l'arbre que hi ha qui diu que fa cementir, l'he trobat aleshores, i l'he vist bo i mort, arbre hospitalari, arbre de fortitud i alegria.

I l'imatge intel·lectual meva d'arbre funerari, ha esdevingut d'arbre rublert de vida i força, que estreny amorós amb ferma abraçada del seu brancatje, la llar pairal; que en les immortals urbs, plenes de recones admirables, dóna el tras de quelcom perdurable i afalagat poèticament i que en els llocs d'amor i misteri, entre brolladors d'aigua i arabescs, dóna encara més sensació de vida amb la taca luxuriosa de verdor.

És cert emprò, que predicant son sí de vida perdurable en els circuits reclosos de les tombes, pren el tó sublim del dolor.

Emprò ell es desconfon en la llibertat, s'alça alegre de verdor, s'omplena de formes, es junta humanament, abraça la casa germana com si estimés, crida el romeu a la masia i en el ritme igual dels arbres treballadors, trenca sa ratlla i traient sols un lleuger esgueix de verdor, s'aixeca dret i ardit, sublimant-ho tot amb sa bellesa generosa.

El dol de l'Ermita de Sant Salvador demana un, dos, tres, sis xiprers que substitueixin al mort i que en aquella altitud ennobleixin amb sa taca d'encís i fonda poesia

els sedosos verds dels solitaris i profitosos conreus.

«No sols de pa viu l'home».

JOAQUIM MIR.

El xiprer i l'ermita de Sant Salvador a que fa referència l'autor de l'article, es troba en les rodalies de Caldes de Montbuy, lloc preat del pulcre pintor En Joaquim Mir.—N. de la R.

Contra l'extermini dels ocells

És un abús intolerable lo que està passant en molts indrets de nostra terra respecte a l'extermini dels ocells, tan útils a l'agricultura i majorment quan aquests ocells són exterminats i venuts a la plaça com si es tractés d'una vianda de primera necessitat.

Ço que acabem de dir, passa també, potser en menys continuïtat en nostra vila, i de lo qual se n'ha queixat la premsa vilanovina en diferents ocasions, i és per aquest motiu que avui hem de recordar unes disposicions que ha donat l'Alcalde de Barcelona i que haurien d'ésser imitades per totes les Alcaldies de nostra terra.

Recorda l'esmentada Alcaldia de Barcelona lo que taxativament preceptua el paragraf segon de l'article primer de la vigent llei de protecció als ocells, de 19 de Setembre de 1896, que diu:

«Las aves de rapiña nocturnas, los tordos de torre y los demás pájaros, de menor tamaño, se declararán insectívoros y no podrán cazarse en tiempo alguno.»

L'article sisè de l'esmentada llei diu també lo següent:

«Los alcaldes penarán con multa de 2 a 5 pesetas a los que en la vía pública retengan o martiricen algún ejemplar «de los pájaros comprendidos en el párrafo segundo del artículo primero». El transporte de tres o más de estos pájaros, vivos o muertos, o la venta anunciada o realizada en la vía pública, lo penarán con multas de 5 a 10 pesetas.»

I l'article 13 acaba dient que :

«Los pájaros de que se apodere

la autoridad, en virtud de lo dispuesto en el artículo 6º, se soltarán, para ver si están en condiciones de recobrar su libertad.»

En conseqüència de lo que disposa la citada llei, aquella Alcaldia ha disposat lo que segueix, que copiem íntegre per a aquells a qui més directament puga interessar, en la seguretat de que no caurà en terré erm la nostra indicació.

«Primer. Queden en tot temps prohibits en el terme municipal de Barcelona, la introducció, el transport i la venda dels ocells, vius o morts, assenyalats en el paragraf segon de l'article primer de l'esmentada llei de protecció als ocells.

Segon. Els expressats ocells que, vius o morts, es tracti d'introduir en aquest terme municipal, seran decomissats en el fielsats pels empleats del resguard de consums, i els que a la via pública o als mercats es trobin a la venda, encara que aquesta estigués establerta en llocs fixos o parades, seran decomissats pels agents de l'autoritat municipal i, en ambdós cassos, es posaran a disposició d'aquesta Alcaldia, sense perjudici de formular-se les corresponents denúncies per a la imposició de les penalitats consignades en l'article sisè; i

Tercer. Per al compliment del que es preceptua en el transcrit article 13 de l'esmentada llei, els ocells decomissats es remeteran a la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, perquè com acte de cultura, els avii, si estan en condicions de recobrar la llibertat.»

No hi ha dubte que és un deure complir amb la llei, i la publicada contra l'extermini dels ocells, és una de les que més interessants es fa a l'agricultura, que greument amenaçada es troba a voltes, per insectes que corsequen i maten les plantes i les vinyes i els camps, element de vida pels pobles de nostra encontrada:

No és just que es portin al mercat aquets ocellets tan benefactors a l'agricultura el producte dels quals és tan mesquí que no val la pena de que els nostres compatricis vulguin passar per homes tan malfactors, matant a uns ocells que qui sab si alguna volta poden ésser els que salvin una cullita de blat o de vi, extirpant amb els seus becs aquelles cuques que la seva repro-

ducció pot matar tot un planter del fruit que'ns dona vida.

Si això es dictés en bé dels nostres camps i de l'agricultura en general, tindrien prou seny els vilanovins, en complir els principis de la llei, tindrien prou criteri per respectar als ocells i no voldrien pas que se'ls tingués per enemics de la cultura i educació populars.

E.NE.

Del món catòlic

Un nou convertit.—Giovanni Papini, l'estrident ex-director de *La Voce*, s'ha convertit al catolicisme.

Aquest conegut escriptor italià acaba de publicar una remarcable apologia del Crist.

Arreu del món civilizat hom constata avui una vera creuada intel·lectual favorable a la religió catòlica.

El segle dinovè, continuant la tasca del segle divuitè i de l'Enciclopèdia—aqueixa catedral cap per vall—fou en gran part, molt hostil a l'Església.

Sthendal, cert dia, en un gest de fanfarroneria absurda, abofetejà, real i positivament, una imatge del Fill de Déu, en la catedral de Avignó.

Vingué, després, la bofetada plàstica i enguantada, no menys injuriosa, d'Ernest Renan.

I tantes altres!...

El nostre segle vint, malgrat les seves profundes nafres i pruïges insensates, pot esdevenir el segle reparador.

Aixis sia.

JOSEP MARIA JUNOY

* * *

Honorant un Arquebisbe.—Acaben de celebrar-se a Tarragona grans festes amb motiu de la Diada de la Llengua catalana i homenatge al qui fou eminent arquebisbe Sagarriga d'aquella ciutat, amb diversitat d'actes religiosos i patriòtics.

* * *

L'actual Centenari de l'estada de Sant Ignasi a Manresa.—S'ha publicat ja el programa de l'enfilall de festes que's proposa celebrar la ciutat de Manresa amb motiu del iv Centenari de l'estada allí de Sant Ignasi, fundador de la gloriosa i benemèrita institució de la Companyia de Jesús, d'aital manera que duraran, pot dir-se tot el vinent mes de Març.

* * *

Anotem.—Llegim en la premsa mundial ressenyes de sessions del Parlament Irlandés i en quiscun hi trobem sempre aquesta capçalera: *Després de la pregària resada pel capellà, comença la sessió, etc.*

* * *

L'ofrena a l'Apòstol.—Santiago de Compostela.—Amb motiu de la festa de l'Apòstol Santiago, s'ha celebrat enguany a la catedral una solemne festa religiosa, en la qual, en nom del Rei, ha fet la tradicional ofrena de 10.000 rals, instituïda per Felip IV, el tinent d'alcalde senyor García Ferreiro, per trobar-se malalt l'alcalde-president.

L'ofrena ha estat rebuda pel bisbe auxiliar, per no haver sortit de les seves habitacions l'arquebisbe de Santiago a causa de la seva molt avençada edat.

* * *

Un monument a S. S. Benet XV. Tots els pobles de la terra reconeixen que el Sant Pare és la representació d'una gran força espiritual. Així ho acaba de reconèixer França i altres pobles que fa poc perseguïen aferissadament l'Església catòlica.

A la plaça de la Catedral de Constantinopla, s'ha inaugurat un monument en el qual hi ha una llegenda que diu: *Al gran Pontífex de l'hora tràgica mundial, Benet XV, benefactor dels pobles, sense distinció de nacionalitats ni de religió en penyora 'de reconeixement.*

A les despeses de l'erecció del monument hi han contribuït musulmans, hebreus, grecs, armenis, pro-

testants de totes classes socials, el Soldà, el gran patriarca armeni, etzètera.

Aquest monument és el primer que hi ha en tot l'imperi. Aquest fet tan significatiu representa un gran triomf pel catolicisme. El Pare Sant durant la guerra auxilià els orfes abandonats, les vídues dels soldats i tots els infortunats que sofrien les conseqüències de la guerra.

La seva testa representativa ha estat nimbada de glòria, i tots els homes, àdhuc els que no han obert encara els ulls a la fe, reconeixen que és l'autoritat màxima aquí a la terra i la representació de la idealitat més pura.

* * *

Crida d'un bisbe irlandés.—Es donà lectura a totes les esglésies de la seva diòcesi que engloben tota la regió Sud d'Irlanda més alterada pels aldarulls, d'una carta pastoral del Bisbe catòlic Monseñor Cleyde.

Aquest Prelat es pronuncià clarament a favor de l'acceptació del Tractat anglo-irlandés, el qual, en el seu concepte, dona a l'Estat lliure d'Irlanda tots els poders necessaris per a assegurar el benestar nacional i constituir amb el Canadà i l'Austràlia un grup, els membres solidaris del qual puguin salvarguardar els interessos mutus.

* * *

—El ministre de la Guerra ha acceptat l'oferiment de la Companyia de Jesús, dels seus religiosos, per a assistir als soldats del Marroc. S'ha procedit al sorteig de dotze pares jesuïtes, els quals han sortit cap a l'Àfrica.

* * *

La visita dels reis belgues al Vaticà.—Els diaris diuen que el Vaticà ha rebut l'anunci de la visita dels reis de Bèlgica per al present mes. Aquesta visita tindrà lloc segons formalitats establertes pel Papa, quan anuncià que les visites dels sobirans catòlics podrien, en endavant, efectuar-se normalment.

NOVES I COMENTARIS

Com estem en època de balls preparatius de Carnestoltes, ens assabentem del Centre Català que han ajornat l'acte inaugural de la Secció de declamació fins a entrada la Quaresma, ja que per ara aquells joves no poden disposar de local ni del teatre.

Per R. O. inserta en el Diari Oficial del Ministeri de la Guerra, han sigut ascendits a sub-oficials de Complement nostres distingits compatricis i amics N'Albert Alegret Guasch i N'Eduard Pascual Fàbregas, pertanyents al Regiment de Caballeria de Treviño acantonat en aquesta vila.

Els hi endrecem nostra mes coral enhorabona.

La Secció d'aficionats del Círcol Catòlic tenia preparada una funció per al dia de Sant Antoni, la qual tingué que suspendre's a causa de trobar-se malalts alguns aficionats de aquella Secció artística.

Anunciarem oportunament el dia que tinguen que representar-se les obres *Embolíc de pretendents*, *L'Idiota del gorc negre* i la xistosa peça *Lo 33.333*.

Sabem que aquella Secció té en projecte posar en escena una sarsuela de costums xinesques, de gran espectacle i xistosa en extrem, de la qual en donarem altres detalls més endavant.

Demà, diumenge, a les cinc de la tarda, la Secció d'aficionats de l'Orfeó Vilanoví, a petició d'algunes famílies de socis d'aquella casa posarà en escena per segona vegada l'aplaudit drama en dos actes *El pati blau* i la comèdia en un acte *La santa*.

Donada l'importància d'aquestes dues obres és d'esperar que serà un plé a vessar.

Pa de luxe estil Viena

Elaboració diària

Confiteria GOMIS

Telèfon 484

LOS AMIGOS PREVISORES

Asociación Nacional Cooperativa de Crédito

Domicilio social : Avenida Dr. Gadea, 16. — Alicante

Capital suscrito : 28.750.000 pesettes □ Todo el mundo propietario

Funciona con sugestión a las Leyes vigentes, obteniendo los beneficios concedidos por la Ley de 12 de Junio de 1911 (Casas baratas) y su objeto es fomentar mejoras y defender la pequeña propiedad urbana, proporcionando a sus asociados capitales para poder adquirir en breve plazo una casa en propiedad.

Sub-delegación
VILLANUEVA Y GELTRÚ
Jose Gil Sanz
Rambla Principal, 77
—
PIDAN PROSPECTOS

Prestamos anticipos al 2 por ciento de interés anual, concediendo 15 años como máximo para la amortización de los mismos.

Cuenta en la actualidad con más de 12.000 asociados; distribuyendo los capitales trimestralmente.

Oficinas a Barcelona :
Paseo de Gracia
núm. 99
(Entresuelo)
□
DELEGACIÓN

Tot català deu conèixer la Història de sa Pàtria
com més la conegui, més podrà estimar-la;

HISTORIA DE CATALUNYA

per
A. AULESTIA I PIJOAN

anotada i comentada per
E. MOLINÉ I BRASÉS

Ricament il·lustrada, amb làmines en color, representant quadros d'època, miniatures de còdexs, retaules, segells, heraldica catalana, monedes, cap-lletre, etc.

Un quadern setmanal, 80 cèntims, en llibreteries i centres de subscripcions.

Edició : M. SEGUÍ, Barcelona